

**Gentofte Hospital med. afd. C
Herlev Hospital med. afd. o**

**Udviklingsprojekt til
sikring af
faldforebyggende tiltag
hos ældre faldpatienter i
skadestuen**

Juli 2011

bAGGRUND

Fald hos ældre udgør et omkostningstungt problem både for primærsektor og for hospitalerne. Ældre faldpatienter ses både på nær- og områdehospitaler. I Gentofte og Herlev hospitalers optageområde omfattende i alt 9 kommuner udgør de 65+ årige mere end 76.000, og erfaringsmæssigt vil der være mere end 25.000 ældre, der falder mindst 1 gang årligt. I løbet af de sidste 5-10 år er der på regionens geriatriske afdelinger oprettet faldklinikker mhp udredning og iværksættelse af forebyggende behandling. Faldklinikkerne løser imidlertid kun en mindre del af problemet. En stor del af ældre skrøbelige faldpatienter har brug for anden understøttende indsats, og der er behov for en opstramning og systematisering af egnede tiltag hos denne patientgruppe.

Sundhedsstyrelsen (SST) har i 2006 udarbejdet anbefalinger vedr. identifikation af ældre patienter, der indlægges på hospital eller henvender sig på skadestue efter et fald, således at der kan tages hånd om faldproblematikken. Disse anbefalinger følges kun i begrænset omfang og erfaringerne fra et kvalitetssikringsprojekt på Frederiksberg skadestue viste at den af SST anbefalede screening nok kunne implementeres, men at det ikke resulterede i nogen efterfølgende faldforebyggende indsats for den gruppe af skrøbelige og ressourcetsvage ældre, der ikke selv kan tage hånd om deres problem.

Det drejer sig om ældre præget af betydelig fysisk, psykisk eller kognitiv svækkelse og ældre med misbrugsproblemer. Denne gruppe er også en gruppe med mange, gentagne faldepisoder og udgør derfor et særligt problem, som det er vigtigt at få systematiseret indsatsen overfor. Der findes en række faldforebyggende tiltag som har dokumenteret effekt hos den denne gruppe skrøbelige ældre.

formål og mål

For at sikre, at hele spektret af faldtruede ældre tilbydes forebyggende tiltag, er der behov for et udviklingsprojekt, som sikrer implementering af SST's screeningsanbefalinger på skadestuen, kommunikation med primærsektor vedr. faldtruede patienter og implementering af faldforebyggende tiltag målrettet til de skrøbeligste, ressourcetsvage ældre, systematisk brugt på denne gruppe i kommunerne.

MÅLGRUPPE

Hjemmeboende over 65 år i de 9 kommuner i Gentofte og Herlev hospitalers optageområde, som kommer ind på de to hospitalers skadestue i forbindelse med en faldepisode og sendes hjem igen fra skadestuen

EFFEKTmål

- Procentdel af skadestuepatienter med falddiagnose, der screenes i skadestuen
- Procentdel af skadestuepatienter med falddiagnose, der vurderes af faldkonsulent i kommunen
- Procentdel af skadestuepatienter med falddiagnose, der får iværksat faldforebyggende tiltag i kommunen
- Procentdel af skadestuepatienter, der afviser faldforebyggende initiativer
- Procentandel af skadestuepatienter med falddiagnose henvist til faldklinik

METODE

Det praktiske arbejde med implementering af SST's screening i skadestuerne varetages af en projektkoordinator, der dagligt kommer i skadestuerne. Denne har desuden ansvar for samarbejdet med kommunale faldkonsulenter,

fagpersoner med relevant baggrund, frikøbt fra hver af de 9 kommuner til implementering af faldforebyggende initiativer i kommunen. Den overordnede styring varetages af en styregruppe bestående af:

- Overlæge Marianne Kirchhoff, faldklinikken, Medicinsk afdeling C, Gentofte Hospital
- Sygeplejerske Else Jespersen, faldklinikken, Medicinsk afdeling O, Herlev Hospital
- Afdelingssygeplejerske Susanne Dippert, skadestuen, Herlev Hospital
- Afdelingssygeplejerske Lisbeth Hansen, skadestuen, Gentofte Hospital
- Ledende overlæge Kirsten Damgaard, Medicinsk afdeling C, Gentofte Hospital
- Fysioterapeut Hilleborg Sass, Medicinsk afdeling C, Gentofte Hospital
- Fysioterapeut Lise-Lotte Sangild, Medicinsk afdeling O, Herlev Hospital

Styregruppen er i løbende kontakt med de 9 kommuner.

TIDSFORBRUG OG AKTIVITETER

Indledende fase (1 måned)

- Nedsættelse af styregruppe
- Ansættelse af projektkoordinator, hvis opgave det er at implementere SSTs screeningsspørgsmål i de 2 skadestuer med efterfølgende audit i resten af projektperioden, registrere faldpatienter og informere de 9 kommuners faldkonsulenter om faldtruede ældre. Projektkoordinatoren refererer til styregruppen
- Kontakt til de 9 kommuner om projektet
- Ansættelse af faldkonsulenter
- Oprettelse af database til registrering af faldpatienternes forløb inkl efterfølgende initiativer i kommunerne
- Litteraturstudium med beskrivelse af bred vifte af evidensbaserede faldforebyggelsestiltag til skrøbelige, ressourcensvage faldpatienter

Instruktion og planlægning (1 måned)

- Projektmedarbejdere instrueres i geriatrisk ambulatorium og sengeafdeling

Praktisk udførelse (12 måneder)

- Projektkoordinatoren implementerer SST's screeningsspørgsmål på Gentofte og Herlev hospitals skadestuer og følger løbende målopfølgelsen i resten af projektperioden.
- Projektkoordinatoren registrerer alle faldpatienter i databasen
- Projektkoordinatoren kontakter de 9 faldkonsulenter vedr. faldpatienter (efter samtykke)
- Faldkonsulenterne kontakter alle registrerede faldpatienter i egen kommune mhp. vurdering af behov for indsats på baggrund af vurdering af patientens egenomsorgskapacitet, Kognitive og fysiske ressourcer samt motivation. Såvel egen læge, hospitalernes faldklinikker, hjemmeplejen og kommunale fysio- og ergoterapeuter kan afhængig af behovet have en rolle i faldforebyggelsen.
- Faldkonsulenterne registrerer egne observationer i databasen
- Faldkonsulenterne bidrager til implementering af nødvendige faldforebyggende initiativer i egen kommune baseret på patienternes behov og litteraturmæssig evidens for effekt. Den iværksatte intervention dokumenteres i databasen
- Faldkonsulenterne auditerer løbende indsatsen i resten af projektperioden

Afslutning (2 måneder)

- Brugertilfredshedsundersøgelse (patienter, involveret personale på hospitaler og kommuner)
- Projektkoordinatoren og læge skriver rapport

1 projektkoordinator

fuldtidsansat i 15 måneder

530.000

9 faldkonsulenter,

ansat i forhold 65+ i kommunen (1-2 dage ugentligt),

i alt 100 timer ugentligt, svarende til 2,7 fuldtid

i 13 måneder

1.240.000

Statistikere

(oprettelse af database)

125.000

Speciallæge

(litteratursøgning + rapportskrivning) 2 måneder

140.000

I alt**2.035.000**

rEFERENCER

1. Faldpatienten i den kliniske hverdag. Sundhedsstyrelsen (www.sst.dk)
2. Rapport over projekt "Risiko for fald – hvad så?". Et kvalitetsudviklingsprojekt af den faldforebyggende indsats i skadestuen, Frederiksberg Hospital